

A lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény a szerkesztőség nevére küldendő.

Kiadóhivatal:

Strausz Sándor könyvkereskedése. Ide küldendők az előfizetési díjak, nyilvánterkek és hirdetések.

Telefon szám 34.

magyar és horvát nyelven megjelenő társadalmi, ismeretterjesztő és szépirodalmi hetilap.

Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.

Előfizetési árak:
 Egész évre 8 kor.
 Fél évre 4 kor.
 Negyed évre 2 kor.
 Egyes szám ára 20 fillér.

Hirdetések jutányosan számíttatnak.

NYILTTÉRT PÓTLISZRA 50 FILLÉR.

Főszerkesztő: ZRINYI KÁROLY.	Főszerkesztő: MARGITAI JÓZSEF.	Kiadó és lejtulajdonos: STRAUSZ SÁNDOR.
--	--	---

A gyümölcsfa-tenyésztés haszna.

Irta: Budaváry László.
II.

Ezek után ráterhelünk szorosabban a gyümölcsfa-tenyésztés hasznára. Hogy a gyümölcsfa-tenyésztés föltétlen haszonnal jár, mutatja az a körülmény, hogy a gyümölcsfákat úgy az értelmes termelők, mint mások is szerte a világon nagy előszeretettel ültetik, gondozzák, ápolják. Hiszen a gyümölcsfák kiültetve a szántóföldek s a kertek szélére vajmi kevés helyet foglalnak el, nem igényelnek nagy gondozást s kedvező körülmények között busás jövedelmet hoznak, mely jövedelem a gazdának könnyebb megélhetést biztosít.

Manapság a gyümölcsnek igen jó piaca van, mióta a gyümölcsöt oly sokféleképpen fel tudják dolgozni a konzervgyárakban, szeszgyárakban, házilag stb., de meg a gyümölcs igen kedves csemegéje az emberiségnek, hasznos tápláléka az állatoknak úgy lélen, mint nyáron, frissen, befőzve, szárítva s több eféle módon eltartva. Néha a súlyos betegre is nagyon üdítőleg hat a zamatos, kellemes ízű gyümölcs.

Elháradvá a munkában s tikkadva az égő Nap hevétől mindannyian szívesen vonulunk a terebélyes gyümölcsfa árnyékába, melynek szép zöld levelei közül oly ingerlően, csalogatva mosolyognak ránk, a fa gyümölcsei. Ha a gyümölcsöt a gazda értékesíteni akarja, úgy, ha jó termés mutatkozik, kössön valamely szállítóval szerződést, hogy ez által magát az esetleg beálló túlnyomó olcsóság kellemetlenségei ellen biztosítsa.

Olyan udvarba, hol házi állatok tartunk, lehetőleg ne ültessünk gyümölcsfákat, mert azok ott háziállataink által könnyen megrongálódhatnak, s így igyekeztünk csak kárba vesszük. Ez említett helyre kivételképpen ültethetünk, — ha gyümölcsfát akarunk ültetni, — eperfát melynek lehulló gyümölcsöknek a leveleit használhatjuk selyemhernyó-tenyésztésre.

A nagykorú, keveseltermő fákat szerkesztésére használjuk, a kevésbé megfelelőket pedig tűzfának vághatjuk fel. — ugyan csak tűzfát szolgáltatnak a lehulló gallyak is, — s így tömérdek pénzt nyerhetünk, illetve megtakaríthatunk azáltal, hogy sem szerszám, — sem pedig tűzfára nem kell pénzt adnunk. Meg ezáltal az iparos és munkáskezeket is nagymértékben foglalkoztatjuk s elerjük azt, hogy kevesebb lesz a dologtalanok száma, mi különösen az utóbbi időben igen magas fokra hágott. S ezzel is nemzetünknek teszünk szolgálatot.

Hazánkban még most is nagy területek vannak, melyeken a szél halmokat kavart a feneketlen homokból. Különösen drága Alföldünkről mondhatjuk el ezt s egyúttal keressük a módot is, mellyel e szomorú jelenséget megszüntelhetjük. Sok helyen a homoktól nem is tudnak tartós, jó utakat készíteni, ami csak szeretett hazánk előrehaladásának van rovására. Mert valamely ország műveltségére, kereskedelmének, forgalmának előmozdítására vagy hatással vannak a tartós, gondozott utak. Hogy ezt elérhessük, mindenekelőtt a homokot kell megkötnünk. Itt jut igen fontos szerep a gyümölcsfáknak. Ezeket ültessük leginkább az ilyen területekre, mert ugyan megteszik a szolgálatot más fák is, de a gyümölcsfák kettőzik a hasznát azáltal, hogy még gyümölcsöt is teremnek.

Gyümölcsfát bárhol ültethetünk földünkön, ha csak olyan növényeket nem termesztünk ott, amelyeknek növekedését a fa árnyéka hátráltatja. A gyümölcsfák így észrevehetőleg emelik a föld jövedelmét s aránylag kevés gondozást igényelnek. A velük járó munka csupán annyiból áll, hogy tavasszal megnyessük a fákat, hogy ezáltal terebélyessé tegyünk, továbbá megiszogatjuk a hernyófészkektől, a mohától s egyéb elődsi növényektől, meg egy kissé megkapáljuk földjét. Nyáron nagy szárazság esetén megöntözzük őket s a gyöngébb fákat ellátjuk, karókkal a vihar s az olyan hatások ellen, melyek szilárd állását veszélyeztetnék. Végül a hűvösebb idők beálltával a fiatal fák törzsét becsavarjuk szalmával, vagy ruhával, részint a hideg ellen, részint pedig azért, hogy megvédjük azoknak rügyeit a rágsálók támadásától. Ezek ellen, különösen pedig azoktól, melyek felmászva végzik pusztító munkájukat úgy is védekezhetünk, hogy a fatörzsre lefelé fordított pléh tölcserít erősítünk, mely nem engedi az állatot a fára mászni. De e csekély munkálatok végzésénél is segítségünkre van a természet. Nagy esőzés után és fagy után a föld meglazul s elegendő nedvességet vesz magába, mely az őr-tözebeben van segítségünkre s a rovarok, hernyók pusztítását elvégzik a madarak, melyek ha szeretettel fogadjuk őket, szorgalmasan felkeresik gyümölcsöseinket s elpusztítják a fák apró ellenségeit. Szeretlünket úgy nyilváníthatjuk a madarakkal szemben, ha nem hesegetjük el őket gyümölcsöseinkből, létszékkel nem pusztítjuk el s télen a zimankós időben az ilython maradt madárkák számára kertünk valamely félreeső helyén madárlakásokat s etetőket állítunk fel.

Ezekkel nem sok új dolgot mondtam

csak rövid vázlatban a főbb dolgokat akartam jelezni, mert részletesen még igen sokat lehetne a tárgyról beszélni. Pl. azt mindenki tudja, hogy az almából lehet készíteni zamatos almabort, felhasználhatjuk a héját is, mint valamennyi húsos gyümölcs héját házi állatok etetésére. Készíthetünk továbbá aszalt almát, körtét, szilvát, barackot, melyek mind kedves csemegéi különösen a gyermekeknek s annál is inkább becseknek, mert ilyen alakban a gyümölcsöt sok éven át megtarthatjuk anélkül, hogy az élvezhetetlenné válnék. Valamennyi gyümölcsöt használhatjuk étkezésre frissen, vagy különféle képen feldolgozva. Így pl. a szilva és baracklékvár egyetlen gazda asztaláról sem szokott hiányzani s így egyik fő kereskedelmi cikkét képezi hazánknak.

Tenyésszük hát a gyümölcsfákat nagy szeretettel, mert könnyebb megélhetést nyújtanak a termelőnek, vagyonszámát teszik a polgárokat, általa nagyobb piacot tudunk a hazai gyümölcsnek teremteni. Meg aztán milyen örömet szerez a gazdának az, ha vendégeit levelezheti egy szép gyümölcsös kertben s büszke öntudattal mondhatja el, hogy ezt a fát nagyatám, ezt atyám, ezt meg én ültettem. S az a gazda, ki örömet foglalkozik gyümölcsfaival, munkássága elvonja őt a korhely mulatságoktól s a szép természet, melyben idejét tölti, megemesíti lelkét, gondolkodásmódját.

Isten áldása legyen mindazok munkáján, kik e nemes dolog végzésevel szeretik hazájukat s szolgálnak a Mindenhatóknak, ki a természetet ajándékozza az embernek!

A főispán búcsúja.

Már említettük a szomorú hírt, hogy Batthyány Pál gróf főispán állásától megváltott. Általános a lehangoltság, mellyel a főispán elhaláztatását megyszerte fogadták. Kivülaglik ez a búcsúztatások egész sorozatából is, melyeknek részese a múlt hét folyamán Batthyány Pál gróf volt. A búcsúzó küldöttségeket a szeretet és ragaszkodás vitte a gróf elé, mely szeretet és ragaszkodás természetes folyamánya volt annak a rendkívüli szeretetreméltó és lekötözö modornak, mely úgy hivatalos, mint privát érintkezésben a volt főispánt mindenkor jellemezte.

Az ő egyéniségében volt tehát a varázserő, mellyel mindenkit a maga részére lebilincselte s ebben van a talizmán, mely az ő főispánságát mindenki nézve fejlethetlenné teszi.

A vármegyei tiszlikar múlt vasárnap búcsúzott el a főispántól. A küldöttség vezetője Árvay Lajos alispán volt s délelőtt 10 órakor történt a fogadtatás.

Ne tétovázzék, ha fáj a feje,

:: hanem használjon azonnal ::

Beretvás-pastillát

amely 10 perc alatt a legmakacsabb migráint és fejfájást elmulasztja. Orvosok által ajánlott. Kapható minden gyógyszerárban. Ára 1.20. — Készíti Beretvás Tamás gyógyszerész Kispesztén. 3 dobozal ingyen postai szállítással. 637 4—52

Az alispán a tőle megszokott ékesszólással mellátta a távozó főispán kiváló érdemeit és lejezte ki a tisztikar halálját a tapasztalt jóindulatát s kérte a gróftól, hogy tartsa meg továbbra is szíves emlékezetében azt a vármegyei tisztikart, mely távozását mélyen és örömlen sajnálja.

Bathhány Pál gróf szép szavakkal köszönte meg a tisztviselők ragaszkodásának eme újabb megnyilatkozását. Örvend ennek elsősorban azért, mert jól esik látnia, hogy az a bajtársi érület, melyet ő három és fél esztendő főispáni működése alatt igaz szeretettel ápolt, termékeny és meleg viszonzásra talált az utolsó percben is. Nagy szeretettel fogja ezért a közös működés emlékeit megőrizni s mindig a legnagyobb örömmel és legmelegebb készséggel fog bárkinek is rendelkezésére állni, akinek bármi tekintetben is szolgálatalára lehet.

Kedden a vármegye tanítósaága búcsúzott el a volt főispántól. A küldöttség szónokája Ruzsicska Kálmán dr. kir. tanácsos tanfelügyelő volt. A küldöttség tagjai voltak: Körössy Sándor, Rutsek Imre, Madarász Lajos kir. s. tanfelügyelők, Szalay Sándor a vármegyei tanítótestület elnöke, Zrínyi Károly a csáktornyai áll. tanítóképző-intézet igazgatója, Kászonyi Mihály zalaegerszegi polg. isk. igazgató s Paukovich György és Novák Mihály zalaegerszegi el. isk. igazgatók. A kir. tanfelügyelő igaz érzéssel juttatta kifejezésre a mély hálát, mely a vármegye minden tanítójának a szívnél a volt főispán iránt eltöltötte. Amikor a távozás alkalmával az igazi fájdalom érzését tolmácsolja, biztosítja a gróftól a tanítósaág elévülhetetlen ragaszkodásáról.

Bathhány Pál gróf szintén nagy meghatottsággal köszönte meg a szíves megemlékezést. Hangsúlyozta, hogy a magyar nemzet igazi boldogulását a kultura erejétől várja és reméli. Ahogy főispánsága alatt tőle lehetőleg támogatta a vármegye tanítósaágát, azoképen a jövőben is lelke teljes odaadásával fog dolgozni a közművelődés, a magas nemzeti kultura szolgálatalában azokkal, akik ennek hivalásos apostolai.

Zalaegerszeg város közönsége szerdán búcsúzott el Bathhány Pál gróftól és családjától. A búcsú érzékeny és közvetlen volt, mert Bathhány Pál és családja s Zalaegerszeg jóformán teljesen összeforrtak a negyed-télevés főispánság alatt. A búcsúzás fátylasmelében és zenében nyert kifejezést. Az ováció szónokája dr. Korbay Károly polgármester volt. Bathhány Pál gróf válaszában kiemelte, hogy a város polgárságát mindenkor családjának tekintette, s megígérte, hogy bárhová vigye végzet, mindig szent kötelességének fogja tartani, hogy a város érdekeit szeretettel s hálával előmozdítsa.

A fátylasmélet után bankett volt, melyen körülbelül 350-en vettek részt, kik a legemelkedettebb hangulatban voltak együtt késő éjjelig.

A felső kereskedelmi iskolák reformja.

Évek hosszú sora óta vajúdik a felső kereskedelmi iskolák reformjának kérdése: állandóan sürgetik ezt első sorban a kereskedelmi iskolai tanárok, sürgetik azok is, kik az iskolák a bütürezeit alkalmazzák, de sürgetik ezekből az iskolákból kikerült magán-tanítványok is, akik csak akkor ébrednek annak tudatára, hogy milyen kevés gyakorlati értékű szakismerettel hagyták el az iskolát,

mikor valamely szakbavágó állását kell betölteniök.

A minden oldalról hangzó követelmények végre gondolkodóba ejtették a kultusz-miniszteriumot, minék két elvi döntés lett az eredménye. Az egyik az, hogy a felső kereskedelmi iskolák tanfolyama három évről négy évre emeltetik fel; a másik hogy a felső kereskedelmi iskolai érettségi vizsgálatok eltöröltenek.

Egyebekre vonatkozólag e reform teljes kidolgozását a miniszter az érdekelt szaktestületekre, nevezetesen az országos közoktatási tanácsra és a kereskedelmi iskolai tanárok egyesületére bízta. Az eddigi megállapodás az, hogy a tanfolyam három első évre az elméleti, a negyedik év a gyakorlati ismeretek elsajátítására fordítottak. E szerint a negyedik évben, az úgynevezett »minta irodában« gyakorlatnak magukat az ifjak a levelezésben, ügyiratok készítésében, könyvvelében, mérleg szerkesztésben s egyéb irodai teendőknél. Erre mi egy évet kevésnek tartunk és a gyakorlati kurzusnak a tanfolyam 3-ik és 4-ik évfolyamára való beosztását véljük szükségesnek, oly módon azonban, hogy a gyakorlati foglalkoztatás mellett az ezzel kapcsolatos elméleti ismeretek koncentráltassanak és állandóan ismételtessenek. E szerint a 3-ik évfolyam hallgatói a levelezésben és az ügyiratok szerkesztésében, a negyedik évfolyam hallgatói a könyvvelében, a levéltárfelelvételben, mérlegzésben és a revizori teendőknél gyakorlatnak magukat.

Aki ismeri a teendők sokféleségét, az igazat ad nekünk abban, hogy a gyakorlatokat nem lehet elég korán megkezdeni.

Másik megállapodás az, hogy a reformált iskolákban csak a kereskedelmi életben szükséges ismeretek elsajátítására kell törekedni. Ez helyes, de tartunk attól, hogy az ellenkező túlzásba esünk akkor, ha a különböző szakismeretek olyan tömegét öleljük fel, melynek elsajátítása lehetetlen. Olvassuk, hogy a fizikáon, továbbá vegytanon, áruismén kívül belebocsátkozik a lauter a gyártási technika körébe tartozó szakismeretek elsajátításába is. Ez már rendkívüli széles mező, amelyet igen kevés szakember képes kellően áttekinteni. A tulhajtásnak az lesz a következménye, hogy a növendék könnyíteni fog ehhez is, ahhoz is, de alaposan sem ehhez sem ahhoz nem fog érteni.

Végül az idegenek nyelvének tanítására vonatkozólag töltetlenül helyeseljük, hogy a német nyelv teljes elsajátítására minden kereskedelmi iskola kellő súlyt fektessen. Sajnos, kell ezt tennünk de komtemplálva van egy másik idegen nyelv tanítása, melynek megválasztása az egyes iskolák tetszésére bízatik. Csak melleleg emlíjük meg, hogy célszerűbb volna, ha a hazánkban erősen favorizált francia nyelv helyett a világ első kereskedelmi népének nyelvét, az angol, sajájtítanók el, de ennél fontosabb kereskedelmi érdekeink szempontjából a Balkán-államok nyelvei közül egyiknek vagy a másiknak: a románoknak, szerbnek megtanulása.

Nem kell magyaráznunk, hogy exportunk egyetlen ulja a kelet felé vezet.

A kereskedelmi iskolák tehát akkor tenének igen hasznos szolgálalatot kereskedelmünknek, ha a Balkánon, valamint az annek-tált tartományokban való térfoglalásokat a szükséges nyelvismeret megadásával hathatóan előmozdítanak.

— **A nagyméltóságú földmívelésügyi miniszter úr** a Csáktornya Vidéki Gazdakör részére Széll Kálmán országos hírv. ratóli tenyészetéből származó és 1220 koronáért vásárolt gyönyörű tenyészbikát ajándékozott. A tenyészbika gondozását Csáktornya nagyközség vállalta magára. A Csáktornya Vidéki Gazdakör tagjai külön értesítést fognak kapni ezen újabb és sokat ígérő kedvezmény igénybevételeéről.

— **Esküvő.** Etrekarcsai Lukács Aladár Budapestről tegnap délelőlt esküvőt örök hűséget Csáktornyan Margitai Mariska kisasszonynak Drávasszentmihályról. Tanuk voltak: a menyasszony részéről Margitai József nyug. tanítóképző-intézet igazgató Budapestről; a vőlegény részéről E. Lukács László fehérvégyei nagybirtokos.

— **Adomány.** Etrekarcsai Lukács Aladár úr, esküvője alkalmából 20 koronát volt kegyes Csáktornya szegényeinek adakozni, mely nemes cselekedetéről ezúton is hálás köszönetét nyilváníja az Előjáróság.

— **A csáktornyai 48-as függetlenség párt** választmánya pénteken délután a Pecsornik féle vendéglőben Dr. Tamás János elnöklésével népes gyűlést tartott. Elhatározott a jövő hó elejére egy népgyűlés összehívása melyre több országgyűlési képviselő bejelentette időjövését.

— **Halálozás.** Igaz részvétellel értesülünk Kozma György ráckanizsai vendéglősnek hirtelen történt elhunytáról. Kozma György mindössze csak 46 éves volt. Nagyszámu testvéreinek s sógorainak kívül három gyermeke és özvegye, szül. Eiselmayer Irma, gyászolja, kívül 6, éven át élt boldog házasságot. Kozma György nagy népszerűségnek örvendett a vidéken s hírnek örvendő vendéglőjét messze vidékekről látogatták. A ráckanizsai áll. iskola gondnokságának is tagja volt. Kozma Györgyöt f. hó 28 án d. u. 3 órakor helyezték el örök nyugalomra a stridóvári róm. kath. temetőben. Áldás és béke poraira!

— **Körjegyzőválasztás.** Az elhalálozás folytán megüresedett bottornyai körjegyzői állásnak választás utján leendő betöltésére határnapul a csáktornyai járás főszolgabírája által t. évi december 2-ának d. e. 10 órája tüzetelt ki.

— **Jótekonyság.** Az Antonovics fele vendéglőben összejöveleiket tartó »Szegény gyermekeket felruházó Társaság« f. hó 22-én este 4 gyermeket látott el meleg ruhával, csizmával és kalappal. A nemes cselekedetért fogadják a gyermekek szüleinek ezúton nyilvánítt hálás köszönetét.

— **A csáktornyai önk. tüzoltó** egylet egy gőztűcskendő beszerzésének alapja javára január-8-án táncmulatságot rendez. A meghívók a közel jövőben bocsájtatnak ki.

— **Rabló-gyilkosság.** Kotorban, a déli vasut 55 sz. örházától nem messze folyó Rakovnicna nevű patakban, egy galyakkal befedelt, 21 évesnek látszó foszlásnak indult férfi holtestet találtak, mely rablógyilkosságnak esett áldozatul. A hullán, mely körülbelül, 3—4 hét óta fekszik a fűzesben, 7 mély sebet találtak a mellén, nyakon és föl-tájékon, melyek mindegyike halálos. Zsebjeiben találtak egy Drauburgból-Mura-Királyig szóló vasuti menetjegyet — mely f. évi október vége telé állított ki s a mellénye gomblyukában leszakított oráláncának ezüst karikáját. Egyebet semmit. A holtest ismeretlen. A gyanyu elsősorban pajtásaira, majd a kóborló cigányokra esik.

— **Vizbe fult.** Proszenyák Mátyás, molnári lakos, kisbirtokos f. hó 20-án Kotor község határában a Murába fult. Proszenyák üres óráiban mint cigányprimás szórakoztatta a Kotoriakat.

— **A béke katonái.** Tegnap mult egy hete, hogy a szombatról-vasárnapra viradó éjszakán a helybeli szakácsnók »Katalin« bált rendeztek. Javában folyt a vigalom, amikor csörgő karddal beállított egy illas ulánus őrmester. Helyet foglalt. Ekkor Stamber Paula, a vendéglő pincérnöje, felszólította, hogy azt a helyet hagyja el, mert azt már más foglalta le. Az őrmester borközi állapotban lévén, ezt sértésnek vette s káromkodva hagyta el a vigalom színhelyét, a Mráz-féle vendéglőt s elszökött a kaszárnyába, ahol őt legény kiválasztott és visszatért velük a mulatózók közé. A terembe lépve a katonák nekirentoltak a csöndesen mulató társaságnak. Azonban az ott vigadó legényekben is fellüszlett a vér, székekkel, üvegekkel verték vissza a támadást s pár perc múlva különös módon megváltozott a csatátér. Az őrmester ott kesergelt bezúzott fejével össze-tört kardja s eltűnt csakója után; a béke derék katonái pedig az éjszaka sötétségének leple alatt eltűntek. Az ügy polgári és hadbírótság elé kerül.

— **Az első hó.** Az emberiség legnagyobb része borus reményekkel várja a tél beköszöntését, különösen a szűkölködők, kik életük legnagyobb szenvedéseit akkor élik le. De mikor az első hó leesik, mikor a földet gyönyörű fehér lepel borítja, lehetetlen, hogy eszünkbe ne jusson a nagy Mindenható csodás bölcsesége, aki kiszámíthatatlanul, de mindent a legbőlcsebben tud elrendezni, hogy a saját képmására teremtet embernek gyönyörűséget, örömet szerezzen. Olyan az első hó, mint egy meghalt gyermekleányka fehér szemfödője; beszél az ártatlanságról, beszél a mulandóságról, eszünkbe hozza azokat a boldog idöket, amikor ragyogó, kipirult arccal csüszkáltunk a belgyött vizeken, ami a gyermeknek, az ártatlan gyermeknek boldogság. A hó elfödi a Földet, de feltárja előltünk a tél örömeit. Mikor a természet legzordabb, szívünkbe akkor varázsol a Karácsony egy melegséget, varázslatos boldogsággal tölti el keblünket az édes Jézus születése.

— **Színi-előadás.** A légrádi »Stephanum« zárda növendékei az elmúlt hét csütörtökön, d. u. 4 óraker jótékony célú színi-előadást rendeztek a következő úgyesen összeállított műsorral: 1., »Hymnus.« Énekelték a zárda növendékei. 2., »A tizenkét hónap és a négy évszak.« Előadták a kis óvodások. 3., Színre került: »A kis nagymama« című 1 felvonásos vígjáték 7 szereplővel. 4., »A nagy néni örököse.« Színmű két felvonásban. Előadta 11 növendék. Az előadás utolsó pontja volt Mártinyács Rozika szavatala egy remek előkép keretében, mely a jászol előtti hódolatot ábrázolta. Ezután a nagyszámu közönség a legszebb emlékekkel oszlott szét.

— **Félaru vasuti jegy váltására jogosító** arcképes évi igazolványok kiállítására és a már használatban levőknek érvényesítése az 1910. évre. Az állami és törvényhatósági tisztviselők, valamint a községi és körjegyzők és a rendezett tanácsu városok tisztviselői félaru vasuti jegy váltására jogosító arcképes évi igazolványai a jövő 1910-ik évre leendő érvényesítés végett a magy. kir. államvasutak igazgatóságához (Budapest, Andrássy-ut 73—75.) már beküldhetők, legkésőbb azonban december hó 31-ig okvetlenül beküldendők. Azoknak az igényjogosultak-

nak, kiknek a folyó évben arcképes évi igazolványuk még nem volt, a jövő 1910-ik évre azonban ily igazolványt maguk részére szerezni kívánnak, az igazolvány kiállítását ugyancsak a fent jelzett időben kell kérelmezniük. Különösen figyelmeztetjük az érdekelteket, hogy az igazolványok érvényesítéseért és az újak kiállításáért járó 1 korona kezelési illeték m. kir. postabélyegeken rovanó le. A postabélyegeket a betérjesztendő névjegyzékre vagy kérvényre ragasztandók fel. Készpénz vagy okmánybélyeg kezelési illeték fejében el nem fogadjatik. A hivatalok részéről betérjesztendő névjegyzékek az előírt záradékkal és a hivatali pecséttel látandók el. Ez alkalommal a nyugdíjasokat arra is figyelmeztetjük, hogy a folyamodványon a lakhelyükre illetékes közgazgatási hatóság által igazoltatni kötelesek azt, hogy semmiféle díjazott tisztséget vagy fizetéssel járó hivatalt nem viselnek. Budapest, 1909 évi november hó 3-án. Magyar királyi államvasutak igazgatósága.

— **Prímicia.** Lélekemelő ünnepélynek volt részese mult vasárnap Csáktornya katolikus közönsége annak következtében, hogy a város szülőltje, Hrebák Gergely, az nap d. e. 9 óraker mondta első miséjét a Ferencrendiek templomában. A szent aktusban asszisztáltak az új misésnek Péter Mihály, a varasdi klerikusok felügyelője s Péter Dolinec Gábor helybeli vikárius és elemi iskolai hitoktató. Az alkalmi prédikációt Péter Tislér Timotheus helybeli koncionátor és hitoktató mondta. Péter Gergely, ki Pécselt, Baján és Dunaföldváron végezte tanulmányait, a nógrádmegyei szécsényi rendházhoz van diszpenálva.

— **Határrendőrségi ügyforgalom.** A helybeli határrendőrség ügyforgalma eddig meglehetősen csekély volt, aminek oka az, hogy Magyarország kivándorlót, kik ezen a határrendőri vonalon keresztül igyekeztek törí vénytelen uton átjutni, csupán a gyékényes és a csáktornyai határrendőrség, illetve kirendeltség tartóztatta le és ítélte el. Azonban a belügyminiszterium újabban oly irányu szerződést kötött a zágrábi országos kormányal, hogy a zágrábi határrendőrség is tartóztassa le a törvényellenes kivándorlókat, kik az ország magyar vidékeiről veszik arra az utirányt. Így aztán a határrendőrség ügyforgalma aránytalanul nagyra növekedett. Így Csáktornyan a mult héten több mint 100 kivándorló ítéltetett el. Ezek közül ketlen 600 korona pénzbüntetésre és 2 hónapi elzárásra ítéltettek. Novák Simon zalaujvári lakos azért kapta a büntetés maximumát, mert két kivándorlót 22 koronáért átvezetett a Miksaváron átvezető határvonalon. Azonban ezeket is sikerült kézrekeríteni. A nagy kivándorlás többnyire külföldi, de leginkább német hajóstársaságok csábításának a következménye, akik néhány korona haszonért félrevezetik a hiszékeny, tudatlan népet s akárhányszor megesik, hogy egy-egy ilyen szerencsétlen a rárólt pénzbírságot haláláig megcsinálja.

— **Személyi hir.** A határrendőrség országos főnöke Czajlik Alajos miniszteri osztálytanácsos e hó közepé táján meglátogatta a csáktornyai határrendőri kirendeltséget s dr. Erdélyi Zoltán fogalmazóval bejárta s megtekintette a csáktornyai járások átmenő határvonaltát s különösen megnézte azokat a pontokat, ahol leginkább szoktak a törvénytelen kivándorlók átmenni a határon.

— **Nagy Gábor** szőlőnagybirtokos Kóly (Bihar-megye) annyit köszönő és elismerő levelet kapott az utóbbi időben az ő világhírű Delaware szőlőjét és borát illetőleg hogy

egész bizonyos miszerint szőlőgazdánk rövid időn belül mindent el fognak követni, hogy a »Delevare« szőlőkben ne hiányozzék. Oly sok előnye van e kitűnő szőlőnek és borknak, hogy köteletséget félünk teljesíteni, midőn t. olvasóinknak ajánljuk, hogy hozassák meg Nagy Gábor, Kóly (Bihar m.) képes árjegyzékét, mely különben is mindenkit érdeklő, igen hasznos tartalmu könyv és ingyen küldi mindenkinek. Levelezés magyar, román, horvát, szerb és német nyelven.

— **Feslett erkölcsök.** E cim nem trázis, de a szomorú valóság tükre. A csendőrségnek nap-nap után tömérdek dolgot adnak némely önmagukról meglegedkező emberek. Így: Vinkovics Adolf miksavári lakos Novák Imre és Meiszel Fülöp tyúkjóljából ellopott 31 tyúkot s eladta Csáktornyan és Drávavásárhelyen. — Csermesics Andrásról pedig 2 serlést lopott el Babics István keresehegyi lakos. — Babics István még anyjával is tett tolvajjási kísérletet. Ugyanis közösen elloptak Siskó Antónia preszekai lakostól egy 160 korona értékű fejőstehenet. Azonban a stridóvári csendőrség elfogta a tolvaj anyát és fiát. — Belső József mura-szardahelyi malmából ismeretlen tettes ellopott 97 korona értékű gabonát. — Drávavásárhelyen ugyancsak ismeretlen tettesek tüzet csináltak. Felgyújtották Loparics György és Sáfárics György gazdáknak kukorica-góréját. A tűz azonban a gyors segély következtében nem terjedhetett tovább. A kár összesen 33 korona. A csendőrség erősen nyomozza a tetteseket.

— **A legjobb s a legalaposabb mosási mód az,** amely csekély fáradság mellett a legjobb eredményeket szolgáltatja. A ruhanemű beázása: A beáztatási vízbe (csak annyit venni, hogy az egész ruhanemű be van takarva!) anyi »asszonydicséret« mosókvivatot teszünk, hogy az a vavarránsal erősen habzik. A másnap reggel való kimosás a beáztatási vízben legjobban a »Schicht« szappan-nal történhetik. A kifőzés előtt a ruhanemű előbb forró vízben, aztán pedig hideg vízben jól öblendő ki. A főzővizhez legcélszerűbben vajmi »Schicht« szappan« vagy »asszonydicséret« mosókvivatot teszünk. Nagyon fontos még a sok vízben való, gondos és többszörös kiöblögetés, míg mind, a Schicht« szappan által feloldott piszokrészescekkék nem távolítottak el s az öblögetési víz tiszta nem marad.

— **Megdobált vonat.** Az állomásfőnök jelentést tett a csendőrségnek, hogy folyó hó 8-án a 41. számú órház közelében megdobálták a 203. számú gyorsvonatot s egy ablakát bezúzták. A csendőrség nyomozta a tetteseket, azonban eddig még nem akadt nyomukra.

— **Katalin-vásár.** Forgalmos volt a csütörtökön megtartott országos vásár, melyen különösen a háziipari cikkek s az élelmiszerek örvendtek nagy kelendőségnek. Az élelmiszerek nagy kereslete főképen azt mutatja be, hogy mert e cikkek ára sok százalékkal felszökött, így mindenki siet a vásárokra, ahol többnyire olcsóbban juthat élelmiszerekhez. Mert már régen elmúltott az a jó világ, amikor Donászy Ferenc szerint egy hizott vágó marhát 20 máriásért s egy zsák lisztet 15 garasért lehetett venni. A vásárra különben nagyon sok fiatal mura-közi csikót és szarvasmarhát is hajítottak fel, mi elsősorban a rendkívül kedvező időjárásnak volt köszönhető.

Szerkesztői üzenetek.

H. J. Eszék. Köszönjük a cikket. Sorát kerüjtük. Most, egy már megkezdett cikk szorította a jövő hétre. Az igért regényt várom.

K. I. Stridó. A még itt lévő régebbi cikket politikai reflexiók miatt mostani formájában nem használhatjuk. Talán ezek kiküszöbölésével igen. Ujjab cikket azonban köszönettel vettük. Jövő számunkban meg fog jelenni. Cikket nagyon érdekes szempontból világítja meg vidéknak vezedelemes baját s mint ilyen nagyon megérdemelt való dolgot, csak foglal magában. — Beküldött híre csakugyan minden alapot nélkülöz. Utána jártunk s ilyen formán utotték el az egészet.

Sve pošiljke, kaj se tiče zadržaja novinah, se imaju poslati na ime urednika vu Drávavásárhely.

Izdateljstvo:
knjižara Strausz Sandora
kam se predplate i obznane pošiljaju.

na horvatskom i magjarskom jeziku izlazeći društveni, znanstveni i povučljivi list za puk
Izlazi svaki tjeden jedanokrat i to: svaku nedelju.

Predplatna cčna je:

Na celo leto 8 kor.
Na pol leta 4 kor.
Na četvert let 2 kor.
Pojedini broji koštaju 20 fl.

Obznane se poleg pogodbe i fal računaju.

MEDJIMURJE

Odgovorni urednik:
ZRINYI KÁROLY.

Saradnici:
BEZENHOFER MIHÁLY i PATAKI VIKTOR.

Izdatelj i vlastnik
STRAUSZ SANDOR.

Huda navada.

Ne zdavnja sem čital vu ovim listu, da je za medjimurski narod velika nevolja štrekarija. Iz dalekih orsagov medjimurci samo betega doneseju dimo i nikaj drugo. Jer do sada nitko nije čul, da se je ovaj ili onaj štrekar obogatil na štreki. Naprotiv, navčil se je lumpati, navčil se je kartati, razvuđati, tak da kad je dimo došel, je pokvaril i one druge, koji su još ne bili pokvarjeni.

To je dosta velika nevolja medjimurskoga sveta. Ali ima i druge nevolje naš narod. Po malen i po malen bude stupil na to, da bude ga čim manje i manje. A zakaj je to? To je zato, da "su naši medjimurci jako zatvorene naraveljudi. Na sto i sto ljet kak živiju vu onim seli ili vu okolici su se prek prevduž oženili. Dečko nije išel dalje zaručnicu iskat, nego vu selu ili vu susednoj občini. Zbog toga je krv jedna te ista, slaba regenererana potomki su svake decenije slabesi i došlo bude vrme, da budu medjimurci žalostno opazili, da njihov broj neraste, nego opada.

Svaki narod, koj živi sam za sebe, mora se izkoreniti. To vidimo vu historiji za amerikanske indijance, to vidimo vu Slavoniji za vlahe, i t. d. Tak bude i medjimurcom došlo, ako nebudu spazili svoju pogibelj i oni huda nestali.

Da je medjimurska krv regenererana, tojest ostarjena i trudna to se vidi denes na medjimurskim ženami i muži. Medjimurske žene su negda, lépe fajne bile, ali

iz te lepote svaki den gubiju. Kak bude to duze išlo tak, onda budu rodjene devojke još bolje zgubile lepotu. Dugi obraz, dugi nos, znamenje je pri ženskah, da se je krv nikada ne mešala, ne se je pofriškala. A naprotiv dečki budu sve lepši i lepši, a koji budu se rodili, budu još lepši. Ali i gingaveši. Zato oстане jih tak malo za soldate jer su gingavi. Tomu se nekoji veseliju, ali žalostno njih veselje. Jer tko je gingavi, on dugo ne živi, a tko dugo ne živi, bolje da se niti nije rodil.

Dečko je onda dečko, kad ima mužkoga obraza. Kad se iz njegovog obraza vidi jakost, kad je silen, čvrst, tvrdi, kad se neboji svake muhe. Toga nema pri naših dečkih. Imaju mustačke, ali jako su ženskoga obraza.

Kak bi dakle trebalo vraćiti ovoja betega, koj bude za nekoji sto ljeta vništil naše ljudi, ako se nebude vraćil. Tak dragi medjimurci, da pošljite svoje sine malo dalje po čene. Naj se ne ženi svaki dečko iz susedstva, nego naj ide dalje po zaručnice. Koji kre Mure živiju, naj idu prek Mure po zaručnice. Naj si ženiju dobre jake magjarke, one budu sigurno jako pokolenje rodile. A oni koji živiju kre Drave, naj idu iz svojsoga sela bole gori na sever po zaručnice. Vu Horvatsku ili Štajersku naj nejdju, jer to je takaj dosta regenereran narod, kak i svi slavjani. Medjimurcom naj bude kužnost da se svaki naj iz daleka oženi i to iz sevrasi naj donese zaručnicu.

Zvun toga oni, koji su vu grofovskoj službi, naj se prosiju, da je deneju vu Mag-

jarsku a sém da naj Magjari dojdju vu službu. Naj se ne drži svaki samo svojsoga suseda i kuma. Naj se trsi dalje, tak se pofriška krv i tak bude mu vrédno živetil.

Dragi Medjimurci! Povedal sam vam ove reči, jer vas jako ljubim kak pravi medjimurec. Dén na dén vidim, kak propada medjimurska krv. To i vi sami morete videti. Ako je dakle tko betežen njemu je vracstvo treba. Naj medjimurske puće idu zamuž za jake magjarske dečke, a dečki naj si magjarke glediju za žene, bude odmah drugi svét vu Medjimurju.

Daj Bog, da posluhnete moj navuk!

Veseli glas.

Što se nebi veselil v celom Medjimurju da se čuje, da će i tu fabrike podignuti. Mi smo uvek pisali i opominali voditelje naroda, kaj bi bilo potrebno, i kak bi bilo moći na pomoć biti ljudstvu, štero si vezda vu tujni mora kruha služiti.

Čast, poštenje voditeljom, onim, ki su se pobrinuli za to, ter imaju na brigi ljudstvo, štero ve dost v težkoći mora živetil. Nego nas je i drugi cilj peljal vu naši opomina, štere smo tak v magjarskoj, kak i v horvatskoj strani našega lista napre postavili. Jako marljivi puk i jako strpljivi težaki su naši susedi na onkraj Mure. Već čuda let skup trgujeju, skup hodiju ua delo na streku s našimi težaki, i vu najbolšem prijateljstvu živiju skup kak susedi, kak gorični gazdi. Ako bi više fabrikov delali, mi bi toga navuka dali voditeljom puka i ovoj

Nesebični birovi.

Nieki putnik je jednoč doputovao vu Kozlovec, a taj isti je pri načelniku občine, iliti kak medjimurci vele, »birovu« imal nekakovog posla. Pošto je pak u onoj okolici bil posve stranjski, jer još nikada nije onuda hodil, popital je, kad je došel do sela niekog seljaka, koj je baš sa svojimi kravicami gnoja na polje vozil, jeli je birovi doma i gde stanuje.

Na to seljak vzeme pipu iz ustah, pljune na stranu u raztuču pšenicu, pokaže bicalom nazred prama selu veeč:

»Samo tim putem idite nutar u selo do pilja svetoga Florjana, kojega je baš ovih danah Kopunov Šebénijan friško pomalal i pokalajsal, onde se okrenite na lievo ili kak mi muži velimo »k sebi«, pak prejdite tri kuće, pri tretoj kući se okrenite na desno, ili kak mi muži velimo »odsebe«, pak idite

jednako do pete kuće . . . ova kuća je naša škola, a odmah polag nje je vatrogasno spremište, gde se občinske špricalke čuvaju — Bog daj, da nam nebudu nikada potrebne — od onud, lievo, četvrta kuća, to je ta prava — onde stanuje taj lump i ništarija.«

No . . . putnik je skimaval glavom iz dviuh razlogah, koje neka čitatelj sam pogodi, — a onda je išel po naputku seljaka dalje, jednako i lievo, onda opet lievo i desno i opet jednako i nije mogel najti niti školu niti vatrogasno spremište, ali je zato našel selskoga zdenca, pri kojem je nekoliko ženah, ne baš angelske lepote, povojce i razne farbe i veličine, candre pralo, te je onda kakti nakit na plote bližnjih vrlov i dvorov na sušenje vesilo.

Anda se je moral naš putnik opet u pitanja pustiti te u to ime pristupi k-naj starijoj izmed njih i veli:

»Bog s vami draga gospa; nebili mi vi

znali povedati gde vaš birovi stanuje? . . . Ja sam malo, kak se čini zabludil, akoprem mi je tu vani pred selom nieki čoviek kočnu opisal puta, kojim imam iti do birovove kuće.«

»Tak« — odgovori žena tankim krešćim glasom i kakti začudjeno čvrsto naglasi — »knjemu hoćete iti? No . . . onda samo idite tu na desno po vulički gore, a pri tretoj kući, gde pred, vrati veliki kup gnoja stoji, se obrnite na lievo, a onda . . . pitajte tam nekoga, koj vam onda pokaže kuću . . . danas ćete ga valjda doma najti, toga staroga huncvuta! — Jer danas ima u uredu sednicu.«

»Ah« — misli si putnik — »meni se čini, da su si ovi u tom selu finu pticu za birova izabrali . . . no, zaista sam znatželjan na tu prvu pršonu u občini, taki bum ga poznal toga čovieka, s kojim se ovak govori.«

I on anda otide u vuličku na desno gore, i došavši do velikog kupa gnoja, se

Kérjen mindenütt valódi egyiptomi „NIL“ szivarkahüvelyt és szivarkapapirost,

mely a dohányzás alatt nem lesz sem ZSIROS sem FEKETE. Csak akkor valódi, ha a „NIL“ név és a krokodil védjeggyel van ellátva. 950 36-26

poštovanj gospodi, ki su si zeli trude za Medjunurje i za ves narod poleg nas skrb zeti, mi nje još jedenput prosimo, i opominamo naj fabrike takaj i kraj Mure daju delati, ar onda smo segurni, da budu ove fabrike s hasnom mogle delati i obstati moći.

Kak vezda hodiju iz daleka ovi magjerski težaki vu meško na delo vu fabrike i na streku stoput rajše budu išli sim bliže. Pak kak dobri, marljivi težaki su to i kak za lal idu na delo.

Drugi cilj nam pak ne potrebno izpisati, mislimo, da ovi poštuvani voditelji još i od nas bolje očeuju to, da bi se ove fabrike i kraj Mure podigle sve zbog toga cilja.

KAJ JE NOVOGA ?

— **Sněg.** Hitro je zima nastala. Pri nas je još lěpo bilo, da su već novine pisale, da sve okoli, posud je veliki sněg opal. V Njemoj je projudi tjeđen tak veliki sněg opal, da su vu više mesti cugi na dneve morali stati. I vu Českoj je veliki sněg opal.

— **Smrt jednoga biskupa.** Vu Dolnoj Ameriki vu Čallao zvanom varošu (Peru orsag) se je biskup iz svojim tajnikom na kočiju vun peljal. Na jenput je samo jeden fakin skočil na kočiju pak je bombu hitil na biskupa. Bomba je počila, biskupa i njegovoga tajnika je strašno oranila. Ljudi se skup zbegli, doktori su došli, nego biskupu su već ne mogli pomoći, za par minut je vumrl. Zadnja reč mu je bila: »Oh mama!« I tajnik je smrtno oranjen postal. Obvede noge su mu morali odrezati, ar mu je bomba se zmrčvarila. Fakin poste svojega krvoločnoga čina je odbežal, ali ljudstvo ga je zastavilo: Da je videl, da te ga vloviti, onda se je strelil. Ali nije vumrl. Vu špitalju su ga odmah rotili, gde je valoval, da je ruski anarhista. Kak viseput stajemo, takvi ljudi idu od onud vu svēt. Doma je proganjaju, pak onda prez domovine, prez vere, prez oca i matere bludiju vu svētu i na zadnje su na terh svemu svetu: kašliga Božja.

— **Smešno pripećenje.** Smeha vredno je shodil englezki nagykövet vu Berlinu. Velika parada je bila pri dvoru. Svi orsagov poslaniki su bili na obed pozvani. Karmester je takvu zapoved dobil, da ovi diplomati budu odišli, da onoga orsaga himnusa naj da igrati, steroza ov diplomata zastupuje. Najprvi, ki je odisel, je englezki nagykövet bil. Zapoved je to bila, da banda tak đugo mora igrati, dok diplomate kočija dalko odide. Ve je banda počela igrati englezkoga himnusa »God save the king,« nagykövet, šteri se je već na kočiju sel, fletno skoći doli, zeme skrljaka s glave, pak ovak stojeć je poslušal himnusa svojega naroda. Ve se je opet štel odpeljati, nego banda je znovič počela igrati himnusa. Na to je nagykövet opet doli skočil iz kočije, kak predi, skrljaka vu ruku zeme pak čeka, da zigraju himnusa. Zatem se opet na kočiju spravi, da će se odpeljati, ali karmester poleg zapovedi, je opet moral himnusa dati igrati, diplomata je pak s kočije doli išel, kak predi. Drugi diplomate, ki su takaj već štel oditi, su srdito čekali, da bnde tomu kraj. Na sreću je cesar sam spazil ovu smešnu pogrešku, dal je zapoved, da naj ne igraju već, dok nagykövet ne odide.

— **Na cugu su vlovili tate** Ninkovics Rafael redarski glavlar je v Szombáthelyu dva putnike spazil, ki su si na II klas zeli kartu, a po težakom su bili opravljeni. Sel se je i on znjimi na cug, da je bolje spozna. Na cugu su ovi dva uvěk nekaj šaptali med sobom. Vu Sopronu je je doli spravil s cuga, i na redarstvo dal odilirati. Tam se je jeden za Kulcsár Istvána, drugi za Ferenczi Mihályu vun dal. Poleg težacki knjig su iz Vasvára. Ve su tam telegrafirali na redarstvo, odkud su to nazaj telegrafirali, da zbog troje talbine je išteju. K tomu Ferenci s bratovljevom težackom knjigom putuje. Od kraja su tajili, nego potlam je Kulcsár valoval da je krivec, i da Ferenczi István takaj zna za tatbinu. V rest su je zaprli.

— **Nesreča v rudi.** Kak smo pisali v Gornjoj Ameriki se vužgala jedna ruda gde lapora kopaju. Svi težaki, ki su nutri

delali su morali poginuti. Niti jeden je ni živ ostal. Strašna smrt! Više dvě jezera sirotli je ostalo, ki se za svojega odhranitelja i srbiteja žalostiju, plačeju.

— **Strelli si je brata.** V Novi je Sipos József 14 lět stari dečko Janoš došel do japinoga revolvera. Kak ga je pregledaval, med tēm je k njemu došel njegov 5 lět stari brat Károly. Taka dugo su pregledavali revolvera, dok je samo jenput počil i kugla Karolu v glavu se zaletela. Odmah je siromček vumrl.

— **Skončali su ga prez suda.** Vu Illinois provinciji (Amerika) vu Kairo zvanom varasu su stanovniki jednoga harapina (négera) skončali prez toga, da bi bil obsudjeni. To je bila tužba, ili bolje, to su rekli na siromaka, da je jednu pucu odvabil. Na jezera ljudstva, přem čuda žen se je skup zislo i siromaka su skončali, za tēm su mu mrlivo tělo v ogenj hitili. Zatem su k restu, k vuzi odišli, gde su njegovoga jednoga pajdaša iskali, i da su ga ne našli, jednoga drugoga běloga reštanta su vun dovlekli, šteri je zato bil zaprti, ar su ga stēm potvorili, da si je ženu vumril. Siromak je zabadava tajil, da je nē kriv, njega su na jeden telegrafov stup obesili. Varaški glavlar je moral prosit, da vu varaš soldaciju pošljeju, da se ljudstvo umirovi.

— **Za ocom je i ona štela vumreti.** Ovo pripećenje čitamo: Kovács György vu Makó je već par mesecov bil betežan. Jedina kći, 17 lět stara Jalzica je s najveškom radostjom imela brigu na njega, i tak velikom ljubav i radost čutila prama ocu, da je rekla, da nebi mogla podnesti onu veliku žalost, ako bi Bog to dal, da bi joj otec vumrl. Kovács György je ove dneve vumrl, i dok su ga rodbina opravljala, Jalzica je v drugu sobu odšla gde se je s japinim revolverom strelila. Sve ljudstvo je pri srcu genulo ovo tragično pripećenje i s velikom sučustvom su oca s kćerjom vu skupni grob zakopali.

— **Betežnik na krovu.** Vu Sovati (Udvarhelym.) su ljudi sredu noć spazili, da na jednoga dobro stojećega gazde Szabó Istvána hiži nekva v beloju opravi straha se seče. György Ferenc pak jeden drugi človek su spazili tu strahu. Ali to je ne bila straha,

obrne na lievo dole, pak jer je na tom kupu baš sluga stal sa do koliena podsukanimi gučami na nogah, a sa trucinakstim željeznimi vilami u rukah, kakti bog Neptun, zapital ga je, da nebi opet u koju krivu ulicu zabludil, za stan domačega birova.

»Eno onde preko« — pokaže sluga prstom — »ona kuća tam sa kamenitimi stengami i željeznimi ogradami okolo stengah, ono je njegova kuća; samo idite onamo... em baš ga danas najdete doma, toga prevejanoga i na deseto sito presejanoga lopova i varalicu!«

Sad pak su ipak našega putnika prošli škrapi pred tim kraljem i prvim zapovjednikom občine, koj po tom, što je do sada čul, mora biti sa svimi mazili namazan, samo nijednom dobrom I sad se je sam sebe dobro pretrazil, pregledal, jeli mu se zlati lancek dobro zlate ure u žepu drži i jeli nebi bilo bolje uru sa lancekom u hlačni žep spustiti, za da se nevidi; bugjilarstva je iz kaputovog žepa preselil u nutarju lajbca žep, a prstenje iz prslov pospravil u lajbečne vanjske žepe i ovak stupa ves prestrašeni po stengah gore i pred vrata sobe, gde osobito pristojno i tiho pokuca, bojeći se, da nebi primirenoga oroslana nehotice razdražil.

Poništo truden, ali ne osoran glas se na njegovo na vrata kucanje iz sobe oglasi, da slobodno stupi unutar, i kad se je tomu odazval najde nutri starijega, već poništo siedoga muža, samo u rubači, bez kaputa za stolom sedjećega, koj je nezvožno uzburjani med hrpom pisem, štampanimi blanketi i knjigami razkapal te je u marljivosti svog zvanja i uredovanja se znojil, kak norveški izražitelj u svojoj, iz kože severnog medveda bundi, kada svoje putovanje okolo naše zemaljske krugle na aequalor poduzme.

Putnik se sada birovu predstavi i pove mu svoj posel, koj ga simo vodi. I kad je svoj posel sa birovom, koj je u ostalom sa našim putnikom bil vrlo uljudan i skroz na službu pripravan, dovršil, vze mu si srdčanost te zapita:

»A molim vas, bez zamere, poštovani gospodin biro, vaša služba vam zadaje puno brige, kak to vidim, jeli?«

»I ter kakove brige« — odgovori biro v te se duboko zdehne — »tu vam je posla, da često neznam gde mi glava stoji. Negda je to bilo mnogo laglje, kad se je naš občinski posel, većim dielom ustmeno obavljaj, ali danas to pisarji nema kraja niti konca, a sim tam skakanju i bieganju od Poncijaša

do Pilatusa takaj ne. Sad mora čoviek na poziv skočiti u ured gospodina velikog sudca, onda opet u porezni ured, svigde mu se pitanja stavljaju a on mora odgovarati... em čoviek — ako hoće samo na pol svoju službu obavljati, tak mora bezuvjetno svoje gospodarstvo zanemarivati!«

»No« — veli stranjski — »ali za to pak vas trud i muka bude primierno nagradjen — Vi u to imate sigurno vlecete i tomu poslu odgovarajuću plaću?«

»Plaću?« — nasmije se biro — »A tko bi mi ju izplaćival i odkud, — niti predrtoga filira! Naša občina je tak siromašna, da nema nikada zvišega novac u kassi; ali znate gospodine, čoviek mora napravna svojoj občini biti nesebičan, — pak onda nemore se sve novci platiti, čoviek mora nekaj i do časti držati...«

Ovako gospodin občinski biro. Anda pamlite: 1. Nezahvalnost je plaća svieta, sklonost puka je promienljiva, danas svieta »Hosanna!« — a sutra »Razpni ga!« — A svim po volji učiniti nemoze niti Bog, jer n. pr. ako deždj curi, jednim je pravo, a drugim... ?

2. Ako si gradjanin ili občinar, tak te neka bude sram podjedno ogovarati muževe,

nego jedna jako nesrećna betežnica, Szabó Istvánova žena štera takvoga betega ima, da se vu snu stane i onak spečki vun odide, pak ako ju nišće ne spazi, na hižni krov odide. V srědu noć je opet vun odišla pak je po krovu i po graji hodila. Ne su ju spazili ovi dva selski ljudi, ki su nikaj ne znali za njeju beteg, šteri su samo na strahu mislili i počeli su ju zgadjati, da ju odličaju. Na to se je sirota ženska prebudila pak je s gradje doli spala. Tak nesrećno, da se je jako pobila na šinjaku i nogu si je vtrgla. Ve su spazili, da je to ne straha bila, nego Szabó Józsefova žena. Sami su ju nuter odnesli vu hižu.

Zivani su ga vmorili. Takács György iz Zalászentmihályja je iz puste pešice dimo išel. Dva živani su pred njega stali. Takács je jednoga vudril, nego drugi ga je s revolverom strelil. Peneze su mu zeli, pak su pobegli.

— Cirkvu su dalje peljali. Vu jednom varašu vu Engliji su šteri jednu cirkvu zrušili, pak da te ju na drugom mestu znović zazidati. Nego ljudstvo niti čuti ni štelo od toga. Poglavarstvo je reklo, da te ravno v takvu formu, i ravno tak veliku cirkvu dati zazidati, ali zabadač, ljudstvo samo ne štelo čuti, da bi njivu cirkvu razrušili. Ni bilo drugač moći, morali su čelu cirkvu na drugo mesto porinuti. I čisto dobro je spalo. Da su već cirkvu podkopali, zdigli, i na vakele složili, jeden den su ju dalje, na drugo mesto porinuli. Ljudstvo je veselo, da su njim ne raztepli cirkvu.

— Harapin v šterom krv englezov teče. V Londonu vu jednoj maloj krčmi su pivci bili i od česa drugač bi se bili spominali, kak od politike. Potlam se je k njim pridružil jeden harapin, šteroga je jeden vi-géc sobom doprimil iz Polinezije. Harapin je takaj počel med nje govoreti i jako je hvatil englezki alkotmány (ustav). Na to je srdito rekel jeden z družtva: — Kaj se vi razmete k našemu alkotmányu? Im niti kaplica englezke krvi ni vu vama. — No morli ne čisto tak, kak vi to mislite, veli harapin. Naitre moj stari japa i nji više su pojeli Cok englezkoga kapitana, glasovitoga putnika.

— Čuda je betežnikov. Vu Budapešti su svi špitalji puni s betežniki. Tuliko je betežnikov, da već nemreju nikoga gori zeti.

— Nesreća na Dravi. Med Gala i Gyékényesom na Dravi delaju težaki. V petek večer se osem težakov na čunu odpra-

koji svoje znanje i sposobnost nesebično žrtvuju na dobrobit občine.

3. Ako želiš občinski odbornik (staresina) ili dapače birov postati, ili koje drugo začasno mesto, radi časti i ugleda preuzeti, tak znaj, da s tum častju i ugledom nije baš najsigurnija stvar i znaj, da čim te časti na se vzeš, da će samo o tebi biti govor i sve krpice, dapače još i one iz tvojih mladih letah ti se budu prišivavale i jednom riečju: u celom miestu budu svi samo tebe ogovarali.

4. i zadnje: Budi staresina ili birov, ako si za to sposoban, ali se priučti, da ćeš se tako naprama hvalenju kak i kudenju jednako držati, u sebi se poštenim čuteći, to jest samosvjestan si biti, da je tvoja želja i nastojanje jedino bilo za dobrobit ciele občine i pojedinih občinarah.

Em Kollay.

vilo dimo. Težaki su iz Šomogja i iz Horvatskoga bili. Čuna su jako tirali. Nego nesu spazili, da se je na čunu lanc odkapčil, pak da vu vodu visi. Lanc se je zahacil vu vodu vu jeden trček, i zbog toga se je čun zaobrnuo. Svi osem jih je vu vodu opalo. Pet jih je s težkom mukom vun splavalo, nego tri su pod čun došli, ovi su se utopili.

— Milijone je alduval na škole. Mislimo, da to ni potrebno reći, ar svaki človek zna, da tak Bogu drago, kak ljudem hasnovito delo čini on, ki almaštvo, altariju ostavi na škole. Vu drugi orsagi ne stoline, ili jezera, nego komu more biti, milijone ostavi na ov dober i hasnoviti cilj, na škole. I ve štejemo, da vu Brüsselu (Belgija) je jeden človek četiri milijone ostavlil, ili već vu življenju je alduval na školu. Ktomu se niti neda vun, da bi mu ljudi za ime znali. Kak lépi čin je to!

— Kossuth Lajosa svečanost. Orsag, magjarski narod je dal svojemu najvećšemu i najvernešemu sinu Kossuth Lajošu v Budapešti na grobju mauzoleuma zazidati, kam su v četerlek 25-ga ovoga meseca med najvećšom svečanostjom s groba prek odnesli Kossuth Lajoša, njegve žene Meszlényi Terezije, i kčeri Kossuth Vilme mrtva tela.

— Automobil. Vu Crawfordu (Amer.) je v pondeljek jeden automobil, na šterom se pet ljudi peljalo, s 30 suh visokoga mosta vu grabu doli opal. Tri muški su na mestu vumrli, dvé žene su se takaj smrtno pobile.

— Gde ga ne penez. Nesrećni orsag je grčki orsag. Ljudstvo nemarno, léno, skorom da si niti tuliko ne predela, kaj mu je na življenje potrebno. Nego s tim više politizira. Zbog toga je i siromaški, jako nesrećen ov orsag. Ravno ve se pripelilo, da vu glavnom varašu, vu Athenu je zaprta orsačka kasa. Činovniki već od septembra, soldati i soldački oficiri pak već mesec dni su ne dobili plaču.

— Pijansčina. Moldován Gregor se nigde ni tak dobro čutil, kak v krčmi. Pak je i došel na to, da on šteri je bil dobro stojeći gazda, po svoji roditelji je tepoga imetka dobil, za par let se tak zadužil, da je komaj mogel hižu i obitelja održavati. Pak zato ipak je uvek v krčmi sedel. Žena ga je prosila, molila mu se, naj se ostavi pitvin, ali zabadač. V petek je opet pijan došel dimo i zbog toga, kak vek, se posvaldil iz ženom. Pograbil je družca, da će si ženu vudriti; žena je s 3 mesecem starim detetom na ruki odbežala, pijani muž za njom, zamahne s družcom da će ju vudriti, i vudril je siromaško dete po glavi. Dete je odmah vumrlo. Ve se je odmah streznil i sam se je išel k žandarom javit. Takov je pijanec!

— Jal med mužikaši. Balog Károly je glasoviti mužikuš. Nego i sina je već imel, ki je dobro znal igrati, i tak je spazil, da mu sina još rajši slušaju, kak njega. Toga je čisto zmešalo, pamet je zgubil. Ar ove dneve si je sina v krčmu zval, tam ga je s žganicom napojil, tak da nikaj ni znal za se; dimo ga je spravil i doma ga je s sekirom zatukel. Pred žandari je tak valoval, da se je bojal, da će mu sin bolši mužikuš biti, kak je on. Zaprli su ga.

— Potres i viher. Kak je lani Sicilija, ravno tak su ve kraj Amerike Antilla otoki strašno trpeli od potresa i vihera. Kak telegrammi javiju, na Haiti zvanom otoku, prem kraj morja su se svi varaši čisto uništili, kak da je niti nebi bilo. "Kak

velika nesreća je dalje nutri na otoku i na drugi otoki to se još nezna, ar su se telegrafi i pod morjem kabeli svi strgali. Neizmerno veliki kvar je, ako si premislimo da ov nešteri otok je tak veliki, kak je magjarski orsag, pak je nesteroga potres i viher skorom čisto uništil. Iz Jamaika otoka javljalju, da tam nije bil potres, nego već od 5-ga ovoga meseca se zljeva strašni dešt, i viher je čuda kvara napravil. Sve željeznicu se se unistile i čuda damšitov se je štunulo. — Na Haiti otok se je zbog potresa razlejal morje i šest laktov visoki vali su tekli črez otok. San Domingo otok je takaj jako trpel. Posud ležiju mrtvi i bojuju se, da će zbog toga kuga biti. Neizmerno veliki kvar je i nesreća je strašna.

— Harpia. Vu Londonu na stacionu jedna ženska, jedna izmed tak zvani süffrazett, je Winston ministra počela s korbačom mlatiti, onda, da se on toga najmenje nadjal, ar je još daiko drobne dece den. Ali minister je ne zabadač minister, ni si jako za žal zel. Zmeknul je korbača z ruke te harpije, pak joj ga opet nazaj dal, naj joj bude na spomen.

— Ogenj. Veliki ogenj je bil v četerlek noć v Ördöghenye zvanaj občini poleg Zalászentivana; Gosti su bile pri Elmont Janošu gazdi, i pri njegovoj hiži se vužgalo. Škedenj se vužgal, od velikoga vetra se je ogenj fletno širil i na skorom je više hiž, škednjov gorelo. Bangó Vendelova mlada žena si je vu hižu, štera je gorela, po dete skočila; komaj je nuter išla, podrla se je hižu, vu šteroj se je s detetom skup zgorala. Iz cele okolice su bili ognjogasci tam, i komaj su mogli ognja vgasiti. Strašni ogenj je bil 13-ga, sobotu noć vu Tahitót-falu zvanaj občini kraj Budapešte. Odraslo ljudstvo je se na postu vu Budapešti, samo deca su doma. V kratkom vremenu je 49 hiž i čuda gospodarski stanja zgorelo. Žalostno je bilo videti ljudstvo, štero se je, da je nesreću počulo, s Budapešte dimo zurilo, šteri su prez ničesa ostali. Jeden pijanec je vužgal selo. Grill András je ves den pil vu krčmi. Na večer je dimo odišel k materi, pak ju je za peneze terjal. Znal je da nebude dobil peneze, zato je već napre vužgal hižu i svak je terjal peneze. Da ga žandari nebi bili vloviti, ljudstvo bi ga bilo zatuklo.

— Cug je povozil. Kis Gyula vlastelin se s Szegeda peljal. S njim je bil i jeden drugi človek. Do jedne štreke su došli, nego vampe su bile zaprte. Nego kočis je ne mogel zastaviti konje, i potrlji su vampu; vlastelin i ov drugi človek su sposkakali iz kočije, konje je povozil cug šteri je ravno onda tam doletel. Kočis je v 4 m gliboki šanc opal. Glavu si je razbil, vu špitalju su ga morali odprimiti. Druga takva nesreća se kraj Sümega pripetila. Kardos Antal se z voli peljal dimo spolja. Kak je to već tam navada, ni je sedel na koli, nego pešice je išel pred voli. Da je došel na jedno mesto, gde se črez štreku mora peljati, onda je stoper spazil, da je cug već čisto blizu. Ravno da je mogel vkraj skočiti, nego jednoga vola mu je mašina raztrgala, drugoga je pak s potrimi koli v grabu hitila. Nesreći je to bi zrok, da su ne bile rampe zaprte, gda se je cug približaval.

— Prenzvišeni magjarski minister poljedelstveni je za csakortnyaisko Gospodarstveno Družtvo iz Széll Kalmanove ratolske gospodarstve postate jednoga jako lepoga bika za 1220 korune kupoval, i Gospodarstveni Družtvi podaril. Ovoga bika je Csakort

nya velika občina k sebi vzela za skrb. Gospodarstvenoga Družstva člani budu posebno dohivali obznana ovomu novešemu i čudaj pogodnosti obećajuće traženje

— **V luftu leteće mašine se boji-ju.** Već po celom svētu, vu svakom vekšem varašu se produciraju s letčemi mašinami, i v Nemškoj je već dražtvo, štero bude kletu putnike v luftu dalo peljalo. Samo jeden orsag je, šteri se jako boji od takvi mašinov. Ne ljudstvo se boji, nego redari, pak bogataši. Ove dneve je jeden aviatikuš pozval Blérióti francuskoga avijatikaša, ki se je i v Buda-pešti produceral, naj dojde v Sanktpetersburg, da tam predstavi i pokaže luftmašinu, pak da se bude produciral. Blérióti je pribra-ven bil tam iti. Nego kak je počel to ov domači avijatikuš vu novina glesiti, cituvali su ga na redarstvo, gdě su mu na znanje dali, da u Sanktpetersburgu nišće nesme le-leti po zraku.

— **Dušno spoznanje.** Vu Ešėku se je pri sudu jeden Mošajj Pero zvani človek javil, da je on pred četirimi leti na putu med Samac i Babina Gredom jednoga putnika vmo-rii, mrlvo tēlo mu je vu Savu hitil.

— **Velika nesreća na glazju.** S Beča javiju to: Velika nesreća se pripetila na štre-ki blizu St Pöltena. Težaki su glazja popra-vljali na takvom mestu, gdě se štreka jako zavija i v grabi, v nizini je. Jeden čug je za kesnil; da je odišel, tikom za njim je došel drugi, šteroga su težaki nē spazili, ar su se niti nē nadjali, da bi već drugi čug mogel dojt. Čeli čopor težakov je čug povozil. Osem je odmah vumrlo, tri su smrtno oplezirani postali; samo četiri su se oslobodili. Kak ja-juvu, svi su horvatski težaki.

— **Nepazljivji bujtár.** Na Alföldu bli-žu Palicsa se je Kovacsevics Miter bujtár vu čohu. v kozulj zamotal, pak se na glazj med sinje legel. Kesno je spazil čuga, šteri je na skorom došel; mašina je fučkala, ali niti to je nē počul, mašinista je pak nē mogel ču-ga zastaviti. Kovacsevics je pod čug došel; obedvė noga mu je mašina odrezala.

Gabona árák. — Ciena žitka.

mmázsa	l m.-cent,	kor. fill.
Buza ošėrendő	Pšénica	25 00 —
Rozs	Hrč	16 40 —
Árpa	Ječmen	14 10 —
Zab	Zob	12 40 —
Kukoricza	Kuruza nova	12 10 —
Fehér bab uj	Grah belj	20 40 —
Sárga bab	„ žuti	17 50 —
Vegyes bab	„ změšan	15 60 —
Kendermag	Konopljeno seme	18 50 —
Lenmag	Len	22 00 —
Tökmag	Košėice	25 00 —
Bükköny	Grahorka	15 20 —

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

egy vértelen bizonosít hámszer, mely már sok év óta legjobb fájdalomcsillapító és kúráló szer, különösen a reumatizmusnál.

Frégában, Nimbethotomna 6 uca.

Tatai brikett! Tatai darabos szén!

Kitünő jutányos szobalütési szén.

Shállítja a

Magyar Általános Kőszénbánya Részvénytársulat

Budapest, V. Erzsébet tér 19.

A Nagy Gábor-féle **DELAWARE szőlő faj**

az egyedüli, melynek termeléséhez semmiféle tudomány vagy gyakorlat nem kell, még az is elbánni velt, aki soha szőlőtvet nem kezelt. Minden szállítmányhoz utasítás mellékeltek ingyen és ebből kinézheti mindenki, hogy miként ültesse el, kezelése pedig metszés kapálás és lelkőtesből áll, más dolog nines vele, mert ezt oltani permetezni, kénporozni nem kell, nem árt ennek a filokszera és bimboja, vesszője tēiben soha el nem fagy. Holdanként átlag 35 hektoliter terem s egy bimbojából 3—4 furt fejlődik. Valódi bōtermő legneme- sebb faj ez, melyet azonban nem szabad összetev- zeni más ugyanily név alatt forgalomba hozott hit- vány fajtával, ügyelni kell arra, hogy Nagy Gábor-féle fajt kapjunk, mert csak ez a valódi. A valódi Nagy Gábor-féle DELAWARE-szőlő olyan bort ad mint az aszu, édes és erős, igen kellemes zamata és kétszer annyiórt kél el, mint más borok. Kóstolónak egy üveggel bárkinek kilődik I koronáért.

A Delaware-szőlő bővebb leírását, természetének királyi közgyűzővel hitelesített eredeti félyké felvételeit szí- nes kivitelen. továbbá a szöveg közé nyomott 40 szép képet tartalmazó

képes árjegyzéket ingyen és bérmentve küldöm mindenkinek, aki velem címét tudatja. Ok- vetlenül kérje még ma ezt a tanulságos tartalmu ár- jegyzéket, mely a szőlőoltványokról, legűsítőteséről is ad részletes, helyes utbaigazításokat.

NAGY GÁBOR szőlőnagybirtokos, KÓLY posta, távirda és távbeszélő állomás.

Levelezés magyar, román, horvát, szerb és német nyelven.

675 2-5

Steckenpferd- Lilliomtejszappan

Legenyhebb szappan arcbőrrre és szeplő ellen jó hatással.

Mindenütt kapható!

960 37-40

ROPS

biztonsági gyorsfőző.

Tűzveszély kizárva. Ha felborul, elalszik. Szesz ki nem folyhat. Szeszfogyasztásban igen takarékos. Kapható minden jobb vasárú és háztartási cikkekért árusító üzletekben.

Ha valahol nem kapható, sziveskedj-k hozzánk fordulni. Képes prospectus ingyen és bérmentve.

Rops Fémárú Részvény-Társaság

Budapest, V., Külső-Vásár-út 74/16

Helybeli elarusítók: Rosenberg Rezső, Weisz Sándor, Mráz Test-601 16-50 vérek, Bernyák Károly utóda.

Szőlő-oltvány

szőlővesszőről és borról NAGY KÉPES ÁRJE- GYZÉKEM

INGYEN

és bérmentve küldöm meg, a ki címét tudatja. Ezen könyvet még az is kérje, a ki rendelni nem akar, mert ebből megtanulhatja a szőlő- telepítést a emellett sok szőlőkép van benne. Szőlő oltványokból és más egyéb európai és amerikai sima és gyökeres vesszőkből, a világ- híró Delaware-ből állandóan több millió készlet eladó. olcsó ár mellett. Több ezer ellis- merő levél közte több hercegi és grófi urada- lomtól.

Cím: **Szűcs Sándor Fia, szőlőtelepe**

BIHARDIÓSZEG. 652 8-24

Dr. Wettenstein-Szanatorium Rész- vénytársaság

TÜDŐBETEG szanatoriumában

Margittlget, (Pomáz mellett, Pest m.) és tüdőbeteg rendelőintézetében,

Budapesten, VI., Bulyovszky-utca 5. szám alatt

a tüdőbetegeket és egyéb tuberkulotikus baj- ban szenvedőket a Wettenstein József dr. ál- tal feltalált gyógymóddal kezelik. Wettenstein József dr. szere az egyedüli specificium, amely a Koch-féle bacillusokat a beteg szervezetből tökéletesen kirtja, anélkül, hogy a szerve- zetre a legcsekélyebb mértékben is káros volna.

677 3-6

Mérleghitelesítettés

:: Mérlegjavítás ::

Mérlegkészítés

A „Mértékitelesítőről” szóló törvény életbe lépése alkal- mával van szerencsém a n. é. közönséget értesíteni, hogy műhelyemben mindenféle

mérleget

u. m. karos (balance, egyensúly) tizedes, azados, lotós, sulyos (skála) marha- és hidmérleg, valamint wagon mérleg és sulyok javítását gyorsan és pontosan eszkö- zölöm a legjutányosabb árak mellett. Minden mérleget műhelyemből hitelesítettve szállítok el, ugy a műhelyemben javítottakat is. — A javítás végtel hozzám be nem szállítható mérleg javítására vidékre is elő- rendű munkásaimat küldöm. — A mérleg pontosságáért kezeséget vállalkok. — Munkásaim az ország elsőrendű mérleggyárainak csoportvezetőiből vannak összeállítva.

— A nagyérdemű közönség megbízásait kérem —

Kohn Samu

éptilet-, mulakatos, drótfonógyáros és :: mérlegjavító ::

Nagykanizsa, Magyar-utca 3 szám.

Itt az alkalom!

Raktáromon tulságosan felgyülemlett nagy választéku női confectionárak u. m.:

női gallérok, kabátok, paletók, szörmeárak, boák stb.

igen előnyös részletfizetésre is kaphatók.

ZRINYI VIKTOR

divatárúháza

CSÁKTORNYA.

Naptárak az 1910. évre.

Mindennemü családi-
előjegyzési- és napi-
tömbnaptárak nagy
választékban kaphatók

Strausz Sándor

könyvkereskedésében
Csáktornyan.

HA

még nem járhatja, okvetlen fizesse elő január hó
elsejével az elismert legjobb magyar napilapot.

„AZ UJSÁG”-ot

Megrendelő cím: „Az Ujság”, Budapest.
Egyes példányok minden ujságelárusítónál kaphatók.

Iparos s kereskedő előfizetőknek céget
e rovathban díjmentesen közöljük.

IPAROS és KERESKEDŐ előfizetők névjegyzéke.

Iparos s kereskedő előfizetőknek céget
e rovathban díjmentesen közöljük

Bádigos:

Hübsch Manó, (faszénraktár) Csáktorna
Dorner Sándor „

Börkereskedő:

Mayer Testvérek, Csáktorna

Borbély és fodrász:

Nádasdi Nándor, Csáktorna
Mik Szilárd, „

Mézeskalácsos és viaszgyertyaöntő:

Tihanyi Mihály Domasincez

Butorraktár:

Butor és koporsóraktár, Csáktorna
Horák Odón, Csáktorna
Schwarz Lipót, Varazdin
Hirschler Armin, Varazdin

Cipész:

Masztak József, Csáktorna
Meskó Bálint, Csáktorna

Divatáruhá:

Liszt és Brodnyák, Stridó

Eredeti Singer varrógépek:

Singer Co., Árpád-utca Csáktorna

Férfi szabó:

Ivacsics Ignác, Csáktorna
Bedics Ferenc szabó „

Férfi és női divatárú:

Zrinyi Viktor, Csáktorna

Fűszerkereskedés:

Mayercsák Béla, Csáktorna
köszön-, faszen-, magvak és a „Műtrágyát
Értékesítő Szövetkezet” raktára.
Gráner Testvérek, Csáktorna
Mráz testvérek, „
Ifj. Premecz Miklós, „
Deutsch Salamon, „
Hirsschohn Henrik, „
Schwarz Mór kereskedő, Drávavásárhely
Leitmann György Nyírvölgy

Kávéház:

Hajás József, Csáktorna
Horváth Géza, „

Kékfestő:

Scheiber Mór, Csáktorna

Kőfaragó és sarkó készítő:

Tersztenyák Bódog, Csáktorna

Likörgyár:

Hochsinger M. és fiai, Csáktorna
készíti a híres „Glória” sósorszeszt
12 üveg bérmentve 5 korona

Mészáros:

Nuzsy Mátvás, Csáktorna

Órás és ékszerész:

Pollák Bernát, Varazdin

Pezsgőgyár:

Muraközi pezsgőgyár, Csáktorna

Pék:

Stolczér József, Csáktorna
Petrics Viktor „

Szállító és deszkakeresk.

Löbl Mór és fia, Csáktorna

Tejet és tejtermékeket

Csáktornyára házhoz szállít
Bányavári gazdaság.

Úri- és női divat, játék és diszmiárú:

Kelemen Béla, Csáktorna

Vaskereskedés:

Bernyák Károly utóda, Csáktorna
Binder Károly „
Proštenik Gusztáv, Csáktorna

Vászonkereskedő:

Szivoncsik Antal, Csáktorna

Vendéglők:

Hajás József, Csáktorna
Pecsnok Ottó, „
Hencsey Gábor, „
Antonovics József, „
Becsey Albert, „
Horváth Mihály, (Febér galamb) „
Horváth Géza, „
Kelemen Imre, „
Pruszatz Alajos, „
Deutsch Zeigmond, „
Schlesinger Mór „
Mihálics Ferenc „

vendéglő a vasúthoz Szoboticza
Singer Salamon, Kalchbrenner Ferenc, Stridó
Sójtóry János, Nagyfalu
Deutsch Adolf, nagyvend. Drávavásárhely
Kovács Mihály korcsmáros Drávavásárhely
Leitmann Mihály Nyírvölgy
Leitmann Bálint Szentilona
Feigelstok András Bpest, VII., Dohány-u. 81

Szabadalmazott „Kristály” borszűrő gyár:

Herczog Sándor vasuti vendéglős Csáktorna

Könyv-papir- és zeneműkereskedés, könyvnyomda, könyvkötészet: Strausz Sándor Csáktorna.